

SUOMEN ROOMAN-INSTITUUTIN STRATEGIA 2025–2030

Suomen Rooman-instituutti on vuonna 1954 toimintansa aloittanut tiedeinstituutti, jonka toimipaikka on Villa Lanten renessanssivuila Roomassa. Instituuttia ylläpitää vuonna 1938 perustettu säätiö Institutum Romanum Finlandiae.

Suomen Rooman-instituutin tehtävä on antiikkiin ja Italiaan suuntautuvan korkean kansainvälisen tason humanistisen tutkimuksen edistäminen. Sen keskeisiä tutkimusaloja ovat antiikin ja keskiajan historia, klassillinen filologia, arkeologia ja taidehistoria sekä muu Italiaan kohdistuva humanistinen tutkimus. Instituutti palvelee näiden alojen tutkijoita ja opiskelijoita, opettajia sekä luovan työn tekijöitä. Toiminnan painopiste on jatkuvuudessa, tutkimuksen syventämisessä sekä sen merkityksen ja näkyvyyden lisäämisessä. Instituutti edistää myös taiteita ja kulttuuria.

Tulevaisuutta suunnitellessaan instituutti huomioi paikallisen ja maailmanlaajuisen toimintaympäristönsä haasteet. Niitä ovat tutkimuksen kansainvälinen kehitys, kilpailu resursseista, teknologian ja digitalisaation vaikutukset tiedonkulkuun sekä odotukset tuloksista, jotka tuottavat välitöntä yhteiskunnallista hyötyä. Erityisenä haasteena ovat instituutin toiminnan kannalta keskeisten alojen resurssien väheneminen suomalaisissa yliopistoissa sekä julkisen rahoituksen epävarmuus.

Instituutin arvot

Instituutin toiminnan lähtökohtana ovat jaetut perusarvot, jotka kestävät muuttuvissa olosuhteissa. Arvojen toteutumisesta käytännön toiminnassa seurataan aktiivisesti.

Sivistys

Humanistinen sivistys on kykyä ja halua ajatella kriittisesti ja laaja-alaisesti, punnita asioita pitkällä aikaperspektiivillä sekä nähdä asiat suhteessa toisiinsa. Sivistys rohkaisee suuntautumaan tulevaisuuteen ymmärtämällä syvällisesti mennyttä. Sivistyksen avulla uudistetaan käsitteitä ja ajattelutapoja. Sivistys luo pohjan instituutin toiminnalle ja ammentaa historiasta toivoa tulevaan. Sivistykseen kuuluvat myös toiminnassa näkyvät ilo ja uteliaisuus: innostus oppia asioita oman erikoisosaamisen ulkopuolelta.

Avoimuus

Avoimuus kantaa kaikkia Rooman instituutin toiminnan osa-alueita. Se on kohtaamisia eri taustoista, ikäryhmistä ja eri aiheista kiinnostuneiden ihmisten välillä. Avoimuus on tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta. Sen kautta toiminnan piiriin tulee jatkuvasti uusia ihmisryhmiä. Avoimuus merkitsee ylirajaista kansainvälisyyttä, joka vahvistaa suomalaisten roolia kansainvälisissä tutkijaverkostoissa. Se on uteliaisuutta uusia teemoja, yhteistyömuotoja ja rahoituskanavia kohtaan. Arvona avoimuus ei ainoastaan rikasta instituutin sisäistä kulttuuria vaan edistää sen tavoitetta toimia sillanrakentajana eri kulttuurien ja ajatusmaailmojen välillä. Instituutti luo ympäristöä, jossa yhteistyö eri tahojen kanssa kukoistaa osana jokapäiväistä arkea.

Vastuullisuus

Ylisukupolvinen vastuullisuus nojaa sivistys-arvoon ja pyrkimykseen ajatella ja toimia pitkä aikaperspektiivi huomioiden: nykypäivän sivistykseen kuuluu kyky ymmärtää oman toiminnan globaaleja ja pitkälle tulevaisuuteen ulottuvia ekologisia ja sosiaalisia vaikutuksia.

Ylisukupolvisesti vastuullinen toiminta synnyttää ja vahvistaa käytäntöjä, joiden leviäminen auttaa ihmiskunnan keskeisten kulttuuristen ja ekologisten kestävyyshaasteiden ratkaisemisessa. Se kannustaa pohtimaan ja kehittämään omia käyttäytymismallejaan ja valintojaan. Instituutti arvioi säännöllisesti omasta toiminnastaan syntyvää ekologista, kulttuurista ja sosiaalista jalanjälkeään ja edellytyksiään rakentaa positiivista kädenjälkeä, joka on jalanjälkeä suurempaa.

Visio

Suomen Rooman-instituutti on arvostettu ja vetovoimainen humanistinen tiedeinstituutti, jossa tehdään korkeatasoista, pitkäjänteistä ja uutta luovaa tutkimusta. Instituutin puitteissa tapahtuva vuorovaikutus uudistaa ja haastaa tiedemaailmaa sisältäpäin ja kytkee tutkimusta yhteiskuntaan uusilla tavoilla. Instituutin toiminnan tutkimuksellinen, koulutuksellinen ja yhteiskunnallinen vaikutus näkyy sekä tässä päivässä että pitkäjänteisesti vuosien ja joskus vasta vuosikymmenien päästä. Instituutti vahvistaa historyymmärryksen tasoa yhteiskunnassa ja osallistuu julkiseen keskusteluun siitä, kuinka ymmärrys pitkän historiallisen aikajänteen ilmiöistä auttaa suuntaamaan ihmisiä ja yhteiskuntia kohti tulevaisuutta ja löytämään ratkaisuja aikamme suuriin ongelmiin.

Tavoitteet vuodelle 2030

Keskeiset pidemmän aikavälin tavoitteet:

- Pyritään lisäämään instituutin tutkimusresursseja
- Laajennetaan tutkimuksen rahoituskanavia ja -muotoja nykyisestä
- Parannetaan instituutissa tehtävän tutkimuksen näkyvyyttä
- Vahvistetaan ja tehdään näkyvämmäksi sitä, miten instituutin toiminta kattaa koulutuksen ja tutkimuksen koko kaaren koululaisten leirikouluista senioritutkijoihin
- Varmistetaan, että instituutin tutkimustyö säilyy vapaana, riippumattomana ja vahvasti tutkijoiden omista ideoista kumpuavana siitä huolimatta, että rahoitus on yhä useammin määräaikaista ja hankkeisiin perustuvaa

Strategian toimeenpano ja seuranta

Suomen Rooman-instituutin toimintaa ohjaavat sitä ylläpitävän säätiön säännöt, joiden pohjalta strategiaan on valittu keskeisimmät lähivuosien tavoitteet. Instituutin tehtävänä on toteuttaa sääntöjen ja strategian asettamat tehtävät. Vuosittaisissa toimintasuunnitelmissa esitetään toimenpiteet, vastuut ja voimavarat strategian tavoitteiden saavuttamiseksi. Strategiaa toteuttaa instituutin henkilöstö, ja sen toteutumista arvioi ja valvoo säätiön hallitus. Toteutumista seurataan vuosikertomuksissa.